

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2022

Marking Scheme

Bulgarian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION 2022

BULGARE HIGHER LEVEL

Схема за оценяване и критерии

Първа част

(30 /70)

1. Какво е значението на думите и на изразите в текста?

а) прогрес

1 точка

– концепция за общото развитие на историята, според която светът се подобрява с времето, например научен прогрес, социален, икономически, технически

б) съсредоточен

1 точка

– който е вгълбен и вниманието му е изцяло насочено върху един обект

в) съвпадение

1 точка

– събитие, явление, което се извършва по случайност едновременно с друго

г) манифестация (присъжда се 1 точка на всеки кандидат)

1 точка

– масово шествие за изразяване на обществено-политически чувства

д) безтегловност

1 точка

– физическо състояние на тяло с неутрализирано тегло

2. „Но всеки прогрес има цена.” Според автора, прогрес ли е за обществото работата онлайн и каква е цената на този прогрес?

5 точки

– Според автора, „трудът онлайн е по-производителен” и допринася за икономическия прогрес на обществото. В същото време обаче, трудът онлайн изостря социалните неравенства: някои имат удобства и средства за работа на дистанция, други не; някои са подготвени и компетентни, други не; някои са способни сами да планират и да организират работата си, на други им трябва някой „да стои над главата им”; много професии ще изчезнат, други професии ще просперират... Някои групи хора ще платят цената на този прогрес.

3. Комуникациите на дистанция стават все по-съвършени, но авторът смята, че „конферентните връзки - също както гражданските протести и манифестации във Фейсбук” оставят „някакво усещане за симулативност”. Съгласни ли сте и защо?

5 точки

– Може би защото тези форми на обществено взаимодействие съществуват от години и моделът им е вкоренен в колективното ни съзнание. Класическият модел на срещи, при който хората са събрани на едно място, се усеща като автентичен. Обратно, онлайн срещите, конференциите и манифестациите все

още се смятат за временна форма, предназначението на която е да замени „истинските“ събития. Може би това чувство постепенно ще отшуми с времето, а новите технологии ще предоставят все по-съвършени технически решения за виртуално обществено взаимодействие и не е изключено в много случаи класическите „физически“ срещи да се окажат излишни и отживели.

4. Според вас, наистина ли е „по-лесно да мразиш в интернет“?

5 точки

– Този въпрос отвежда към въпроса за ангажираността на словото и „тежестта на думите“. Засега нашите думи имат много по-голяма тежест, когато са изречени на живо и „лице в лице“ със събеседника. В социалните мрежи всичко изглежда далечно, абстрактно и на дистанция, чувстваме се физически недосегаеми и ограниченията отпадат... няма нужда да даваме обяснения на някого отсреща, който ни осъжда и във всеки момент можем да се отървем от всеки, който не е съгласен с нас. Затова речта онлайн е по-освободена и това не е съвсем лошо... обратно, неограничавани от нечие реално физическо присъствие, ние пишем леко и свободно, усецайки, че гласът ни се чува от голям брой хора и това ни окуражава, а разстоянието ни дава смелост, когато започнем да критикуваме и да разкриваме негативните си чувства. Така лесно губим контрол и даваме свободна воля на негативните си емоции. Изразът „казвам право в очите на някого“ е невъзможен коректив при общуването в интернет.

5. „Много вероятно е животът да мине в хибриден режим.“ Защо „в хибриден режим“? Обяснете за какво става въпрос?

5 точки

Това означава, че сме в период на преход, който в края на краищата ще промени начина ни на общуване и целия ни живот. Установяват се преходни, хибридни форми на социален живот и комуникация, смесица от стари навици и неизбежни иновации. В момента много неща в обществото и в нашето ежедневие се променят и ще продължават да се променят. Всеки трябва да се адаптира към новите условия и ще бъде трудно за всички.

6. „Какво става с приятелствата, когато хората почнат по-малко да ходят на

5 точки

гости по комшийски и почнат да вечерят с хора от цялата планета?“

- Възможно е отговорът да бъде ориентиран към позитивния аспект на виртуалните събирания. Както предполага авторът, емоциите заразяват от разстояние. За разлика от физическите срещи, които са пространствено ограничени, „съвпаденията по време“ дават възможност на много повече хора със сходни идеи да се събират, да изживяват едновременно събития, да обсъждат политика и изкуство, да влизат в дебати, засягащи цялото човечество, да споделят мнения и на практика да намират приятели навсякъде по света. Вярно е, че в интернет губим съседа си (когото между другото не сме избрали специално), но печелим хората от цялата планета, с които сме близки по избор, а не случайно – заради общи идеи, вкусове, мисли и емоции. Вярно е също, че „предшните цивилизации са развили една почти религиозна вяра във физическите срещи“, но срещите с „комшията“ ни налагат

известни ограничения и конформизъм, често сме принудени да крием истинските си позиции, да сме неискрени, за да не го обидим или да избегнем конфликти. „Нематериалността“ и „незадължителността“ на виртуалните събирания ги превръщат в чисто духовни срещи и изживявания, в свободно споделяне на вълнуващи въпроси - философски, социални, политически, научни, художествени...

Втора част

(40/70)

Напишете съчинение (минимум 300 думи) на една от следните теми:

1. „Изглежда емоцията успява да зарази от разстояние.“

или

2. Какво прави приятелството истинско.

Умение за създаване на цялостен, логически последователен (кохерентен и кохезивен) текст, целенасоченост на аргументацията, езикова компетентност и речеви умения.

Бележки:

При оценяването на отговорите от първите две части се прилагат следните критерии:

1. Яснота и точност на изрази – кандидатът разбира добре въпросите и знае как да отговори ясно и точно
2. Свързаност и непротиворечивост на отговорите – кандидатът използва откъси от текста, които са адекватни на мисълта му, идеите му са непротиворечиви и композицията на съчинението следва определена логика
3. Езикова компетентност – кандидатът умее свободно да изразява идеите си, езикът на изказването му е ясен и точен
4. Конвенционални умения – кандидатът владее и прилага граматичната норма и правописа на съвременния български книжовен език

